

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12-tej w po-
łudnie i o godzinie 6-tej
wieczorem.

PRENUMERATA wyno-
si w Krakowie: miesię-
cznie 2 kor., kwartalnie
kor. 6. za jednorazowe
zanoszenie do domu do-
płaca się 40 hal., za dwa-
razowe 60 hal.

Na prowincji: miesię-
cznie kor. 2 hal. 70, kwar-
talnie kor. 8. W państwie

Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach kwartalnie kor. 12. Za
wrazową wysyłkę dziennie dopłaca się 40 hal. miesięcznie Zmiana adresu: 40 hal. Adres Red.: Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Tel. Nr. 190

Osobna prenumerata na
wydanie wicz. wynosi
miesięcznie w miejscu
z odnośzeniem do domu
koronę.

Numer połudn. 10 hal. wie-
czorny 4 hal. Liśty pie-
niężne przekazy naprenu-
meratę i inseraty, franco
do Administracji „Głosu
Narodu“. — Prenumeratę
oprócz upoważnionych a-
gencji przyjmuje każdy
urząd pocztowy w obrębie
monarchji w państwie
niemieckiem. Reklamacje

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1892 przez JOZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głosu Narodu“, ród ul. św. Krzyża i Mikołajskiej 1. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal. skład tabelaryczny, liczbowy, od wiersza 30 hal. za pierwszy raz każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz. — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokołowski, Pasaż Hausmanna w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukas, M. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schleri, R. Moses, Friedl, w Berlinie F. E. Cos, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Treviso, F. Jones & Cie.

Nr. 364

Kraków, wtorek 11 sierpnia 1908 r.

Rok XVI.

Zakusy panrusycyzmu na konferencji praskiej.

(Stołypinowskie „pendant“ do zjazdu słowiańskiego. — Niezadowolenie „Rossiji“ z „polonofilstwa“ zjazdu. — Dr Kramarz — jako pogromca panrusycyzmu. — Dumna pogarda delegatów polskich. — „Urzędowy język zjazdów słowiańskich. — Odrzucenie wniosków Hribara i Korablewa o języku rosyjskim. — „Najjaśniejszy“ moment zjazdu. — Toast za zdrowie „słowiańskiego cara“. — „Poryw uczuć słowiańskich“ — a delegacji galicyjscy)

O konferencji praskiej, o jej przebiegu i wnikach pisaliśmy już kilkakrotnie i obszernie. Mimo to musimy jeszcze powrócić do tej sprawy, aby zapoznać czytelników z „wyjaśnieniami“ urzędowej „Rossiji“, która zamieściła 4 artykuły o konferencji, zasługujące na szcze gólniejszą uwagę, jako wymowne „pendant“ do zjazdu słowiańskiego. Artykuły te bowiem, pisane przez jednego z uczestników zjazdu, od- staniają właśnie to, co w oficjalnych sprawozdaniach o konferencji starannie ukrywano: pan- rusyjskie tendencje pewnej części delegatów rosyjskich, które — jak można wnosić z rewe- lacji „Rossiji“, zjazd praski z trudem tylko po- trafił ukryć w cieniu zakulisowych starć i narad. To też korespondent „Rossiji“ zdradza wiel- kie niezadowolnienie zarówno z „polonofilskich“ tendencji panujących na zjeździe, jak również z dra Kramarza, który delikatnie, lecz stanow- czo hamował panrusyjskie zapędy.

„Pospieszył się p. Kramarz z oświadcze- niem na jednym z pierwszych posiedzeń pub- licznych — pisze korespondent „Rossiji“ — że kwestja rosyjsko-polska jest kwestją kardyna- lną w sprawie odrodzenia słowiańskiego, i że jeżeli nie zostanie rozwiązana niezwłocznie, to nie warto było zjeżdżać się w Pradze i naj- lepiej będzie rozjechać się odrazu. Oświadcze- nie to było zrobione bez wiadomości delega- cji rosyjskiej i innych delegacji, a to, jak do- wiedliśmy, na żądanie delegacji polskiej, która groziła, że w przeciwnym razie zacho- wa się biernie wobec zjazdu. Przedwczesne o- świadczenie Kramarza także wywołało protest na piśmie, złożonym prezydjum przez delegata Korablewa i kategorię odpowiedź udzieloną p. Kramarzowi przez p. Krassowskiego na po- siedzeniu delegacji rosyjskiej.

„Niezadowoleni byli z oświadczenia p. Kra- marza i delegacji południowo słowiańscy, któ- rzy dowiedzieli się o tem wszyscy dopiero po- siedzeniu, ponieważ p. Kramarz mówił po- czesku, co było niezrozumiałem dla Słowian południowych, w przekładzie zaś rosyjskim swej mowy, dyplomatycznie opuścił ryzyko- wne miejsce.

„W ten sposób korzyść odnieśli jedni tyl- ko Polacy, dla których zrobiona była cała ta komedia (!) i którzy na drugi dzień urzędownie dziękowali Kramarzowi za jego słowa.

„Grupa polska przez cały czas zjazdu trzy- mała się osobno i nie podzielała zachwytów i dziecinnych (!) porywów delegatów rosyjskich, którzy dużo obiecywali Polakom, a nic nie ża- dali od „uciskanych braci“. Polacy przyjmo-

wali to wszystko dość zimno, nieufnie i trakto- wali Rosjan z nieukrywaną dumną pogardą, zaledwie zaszczycając ich łaskawą rozmową; innych Słowian ignorowali zupełnie. Rezulta- tem uprzednich rokowań i narad Rosjan z Po- lakami były dwie bezbarwne (!) formuły, za- proponowane na ogólnem zebraniu: jedna — przez delegację rosyjską, druga — przez dele- gację polską“.

Następnie korespondent „Rossiji“ przecho- dzi do zasadniczej sprawy języka obrad zjazdu i tak dalej pisze:

„Zaraz na samym początku zaznaczył się wyraźnie język zjazdu: Słowianie, pragnąc zro- zumieć jeden drugiego, mówili po rosyjsku — Czech z Bułgarem, Serb z Polakiem, Polak ze Słowianem. Większość prowadziła dyskusję i nawet wygłaszała mowy w języku rosyjskim; do tegoż języka stałe uciekano się i przy od- czytywaniu uchwał zjazdu i jego sekcji, przy- czym niezwłocznie uchwały te były tłómaczone na język czeski i polski, chociaż wszyscy (!) uczestniczący w zjeździe Polacy doskonale znali język rosyjski (a Polacy galicyjscy? Przep. Red. Gł. N.): kiedy zaś wygłaszano mowy lub od- czytywano rezolucje po czesku lub po polsku, to Słowianie południowi żądali przełożenia ich na język rosyjski. Jeden z wice-prezesów zja- zdu — Bułgar Bobczew nawet swoje urzędo- we mowy wygłaszał doskonałym językiem ro- syjskim. Mimowoli narzuca się pytanie, dłaczego zjazd nie powziął uchwały, aby na przyszłość język rosyjski był językiem stałe używanym w stosunkach wzajemnych między Słowianami i językiem przyszłych zjazdów słowiańskich. Rezolucja co do języka rosyjskiego byłaby pierwszym krokiem (!) do porozumienia się Słowian“. Dalej korespondent „Rossiji“ robi rozmaite „rewelacje“. Oto jakoby delegacja po- łudniowo-słowiańska na wniosek Hribara, po- stanowiła wnieść na zebranie ogólne uchwałę o uznaniu języka rosyjskiego za obowiązkowy przedmiot szkolny we wszystkich krajach słowiańskich. Dr. Kramarz miał jednak oświad- czyć stanowczo, że do odczytania tej uchwały na zjeździe nie dopuści. Tak samo dr. Kramarz nie dopuścił złożenia wniosku Korablewa, co do języka zjazdu, gdyż jego zdaniem, mogłoby to wywołać waśnie wśród zebranych. Dr. Kra- marz miał przytem postąpić despotycznie, nie porozumiewając się z innymi członkami pre- zydjum i wszystko „dla dogodzenia Polakom“.

Dla korespondenta „Rossiji“, który odnalazł tyle czarnych „plam“ w przebiegu konferencji praskiej, najdonioślejszym i najjaśniejszym jej momentem był... toast na zdrowie Mikołaja II, wzniesiony przez Kramarza podczas bankietu na wypisie św. Zofji. „Przy pierwszych dźwię- kach imienia cara rosyjskiego — pisze — cała sala powstała jak jeden mąż, rozległo się po- wściągliwe lecz stanowcze „hurra“ i goście dłu- giemi szeregami podchodzili do Krassowskiego i Kramarza, pijąc za zdrowie rosyjskiego cesa- rza za zdrowie słowiańskiego (sic!) cara! Trze- ba było to widzieć, aby pojąć, jak silne są je- szcze w Słowiańszczyźnie stare tradycje. Żda- wało nam się, że ogólny podniosły nastrój u- dzielił się nawet polskiemu obozowi, który ca- ły czas zachowywał się chłodno - oficjalnie. Z takim porywem (!) uczuć słowiańskich (?) tru-

dno było poradzić p. Kramarzowi i jego ma- drym pomocnikom. A wszystko to działo się nie w Petersburgu, nie w Moskwie, lecz w Pra- dzie, która „robiła politykę“ z Polakami“.

Wszelkie komentarze do tych zachwytów „Rossiji“, jak i do zaznaczonego powyżej niezado- wolnienia organu p. Stołyпина, że zjazd słowiański dał odprawę zbyt jaskrawym zakusom panrusyjskim — byłyby chyba zbyt cenne.

Zamknięcie kongresu pokojowego.

Siedemnasty kongres pokojowy został zam- knięty. Siedmiuset delegatów, których wysłało 500 towarzystw i związków pokojowych całego świata, opuściło już Londyn. Niewątpliwie wy- wieźli wrażenie bardzo dodatnie. Pierwszy to kongres, który się odbył pod protektoratem naj- potężniejszego mocarstwa i błogosławieństwem Kościoła katolickiego, który wywołał takie za- interesowanie zarówno w najszerszych warstwach narodu angielskiego, jak w całej Europie.

Z licznych rezolucji uchwalonych przez kongres, zasługują zwłaszcza na uwagę dwie, odnoszące się do narodów podbitych, nie uzna- jące głupiej zasady „niewtrącania się w wewnętrzne sprawy państw, zasady, dotychczas usta- wicznie powtarzanej na kongresach przez Niemców.

Pierwszy z tych wniosków posiada brzmie- nie ogólne, domagające się zasad sprawiedliwo- ści w polityce wewnętrznej państw, względnie narodów podbitych, drugi jest bardziej określo- ny i brzmi, jak następuje: „Kongres uważa za niezbędne zaznaczyć, że uszanowanie praw wszystkich narodowości stanowi jedną z głów- nych zasad ruchu pokojowego i wszelkiego po- rozumienia międzynarodowego, że zasada ta mu- si być przeprowadzoną w prawodawstwie we- wnętrznem państw i że przedewszystkiem prawo używania języka ojczystego stanowi jedno z nienaruszalnych praw narodów“.

„Kongres wymaga, aby w państwach o róż- nych narodowościach przyznanem było języ- kom mniejszości narodowych lub też narodom podbitym jaknajwiększe równouprawnienie za- równo w administracji miejscowej, jak w sądzie, szkole, życiu publicznem i prywatnem, zaś przy- wileje języka państwowego o tyle tylko mogą być uwzględnione, o ile są niezbędne do wyko- nywania ogólnych spraw państwowych, nigdy zaś według zachceń lub rzekomych interesów narodowości panujących. Kongres mniema, że popieranie zasad powyższych stanowi obowią- zek narodowych stowarzyszeń pokoju“.

Pozatem należy zaznaczyć, że wniosek ca- łego szeregu wybitnych pacyfistów angielskich o rozstrzygnięciu spraw o ucisku narodowości przez trybunał w Hadze został odesłany do ko- misji specjalnej w celu szeregółowego opraco- wania.

Przed zamknięciem kongresu zdarzył się charakterystyczny wypadek. Główny komitet po- kojowy zaproponował kongresowi następującą rezolucję.

„Obowiązkiem wszystkich państw jest u- trzymywać wszelkimi środkami pokój i wszelkie

międzynarodowe zatargi załatwiać w drodze pokojowej. Narody cywilizowane stanowią jedno społeczeństwo. Wszyscy członkowie tego społeczeństwa podlegać powinni prawu międzynarodowemu. Sądy rozjemcze powinny obowiązywać wszystkich. Prawo człowieka i sumienie społeczne powinno stanowić obronę ludów słabszych. Użycie sił zbrojnych jest możliwe tylko w razie ostatecznym, gdy wszelkie inne środki zostały wyczerpane. Taka możliwość wojny nie powinna jednak wstrzymywać państwa od ograniczenia nadmiernego ciężaru militarizmu, pod którym uginają się ludy.

Gdy nad tą rezolucją zaczęły się dyskusje, jeden z członków kongresu poddał ją ostrej krytyce. „Nie powinniśmy być marzycielami — mówił — musimy unikać pozorów utopji. Jeżeli przyjmujemy taką rezolucję, ośmieszymy się w oczach świata całego“. Obszerna i umotywowana przemowa tego pana zrobiła powszechne wrażenie. Już miano większością głosów odrzucić rezolucję, gdy jeden z członków komitetu oświadczył sucho: „Rezolucja jest wyciągiem dosłownym z aktów konwencji haskiej, podpisaných przez przedstawicieli 44 państw.“ Wywołało to wrażenie nadzwyczajne! Rezolucję przyjęto naturalnie jednogłośnie, ale obecni doznali pewnego rozczarowania: a więc nie nowego pod słońcem. Wszystko to już zostało urzędowo stwierdzone przez wszystkie państwa kulturalne. Mimo to szanse pokoju wiecznego nie zwiększyły się. Odtąd mieliśmy i wojnę japońską, najkrwawszą, jaką ludzkość pamięta; zamiast rozbrajać, państwa zwiększyły znacznie swe siły zbrojne na lądzie i morzu, a ciężar militarizmu stał się jeszcze uciążliwszym.

Panislamizm.

Znawcy stosunków tureckich przewidują, że prędzej czy później nastąpi wielkie starcie ruchu konstytucyjnego w państwie padyszacha z ruchem panislamistycznym, który ma charakter na wskroś reakcyjny. I tak jeden z korespondentów pisze:

„Fanatyczni zwolennicy połączenia pod jedną zieloną chorągiew wszystkich ludów, wyznających Mahometę, są dalecy od zrozumienia idei sprawiedliwości, stosowanej do rozmaitych narodowości i wyznań. A modlących się jednako z nimi z Koranu, lecz dążących do rządów reprezentacyjnych młodoturków, uważali zawsze za zdrajców swej ojczyzny, za ludzi opętanych djabelskim oddechem giurów.

Dalej zwraca korespondent uwagę, że od czasu wojny rosyjsko-japońskiej ruch panislamistyczny rozszerzył się w sposób wprost zatrważający, bo w jego orbicie znaleźli się już chińczycy, mandżurowie i japończycy. Na ostatni zjazd panislamistów w Stambule przysłała Japonia doskonałych mowców, którzy porywali potęgą swego krasomówstwa, wzywając synów proroka, aby nareszcie kres położyli panowaniu giurów przeklętych i dowiedli całemu światu, że przyszłość należy do półksiężyca. Wtedy to rozrzucano między uczestnikami zjazdu odezwę następującą:

„Bracia muzułmanie! W imię Boga wszechmocnego i jego wielkiego proroka Mahometę! Ubiegło już dużo czasu od chwili, gdy On, wszechpotężny, w gniewie swoim przytępił ostry miecz Osmanów i pozwolił na zwycięstwo giurów. Śmieją się teraz z wiary Islamu i wszelkimi środkami starają się o zmniejszenie liczby jego wiernych synów. Złotem i chytrością szatana giury przeciągają wiernych na drogę zdrady i odstępstwa. Nastąpi dzień i możliwe że niezadługo, gdy mężczyźni wyznawcy Islamu będą pełzali na kolanach przed giurami i wyprasali u nich łaskę. Lepiej umrzeć, niż znieść tę hańbę.

Zastanówcie się! Największa w świecie religia, mająca 350 milionów wiernych synów będzie niewolnicą przeklętego giura. Czyż dopuścimy do tego? Czyż będziemy milczeli, gdy siostry i żony nasze wezmą zwycięzcy jako nalożnice? Uzbrojeni w dalekorzuty oręż, giury opanują muzułman i zniszczą ślad ich z ziemi tak, że następne pokolenie zapomni, iż niegdys wyznawało Islam. Pewni zwycięstwa giury zwalczała nieraz Azję i niszczyli wszystko co było na ich drodze. Gdy chodziło o ich interesy, nie mówili nic o ludzkości.

I oto nastąpił czas, kiedy wielki Bóg zechciał pokazać całemu światu swą siłę. Mały, nikomu prawie niezwany, nawpół muzułmański nawpół pogański naród, zrzeszony w jedno, wyzwiał na bój krwawy niegdys potężne mocarstwo moskiewskie i zadał mu cios okrutny.

Czy słyszyście, bracia? Patrzcie, co za siła w solidarności! Pamiętajcie, że jeżeli teraz my nie zdążymy skorzystać ze stosownej chwili i nie połączymy się, to giury postarają się nas rozbić z osobna i staniemy się niewolnikami ich na zawsze!

My muzułmanie, jesteście wszyscy braćmi. Jeżeli się nazywamy rozmaicie, to jednak czcimy jednego Boga i jego proroka Mahometę. Wśród giurów jedność jest niemożliwa — zbyt są chełwi i zawistni. Oprócz tego rozdzie-

lają ich setki religii, różne obyczaje i nigdy na tej drodze się nie łączą. Nam lżej podać sobie ręce poprzez oceany i morza i żelaznym pierścieniem otoczyć niewiernych. Scisnąwszy ich ze wszystkich stron, utworzymy jedyne, wielkie, potężne i sławne państwo muzułmańskie, któremu podobnego jeszcze nie zna historia ludów. Swoją potęgą wkrótce pokona cały świat.

A więc powstańcie, bracia muzułmanie, idźcie pod chorągiew proroka, a wspólnym wysiłkiem zwyciężymy giurów. Ich przepyszne pałace i świątynie przemienimy w medresę i w meczety!

Tak brzmiała ostatnia, urzędowa odezwa panislamistów. Od tego czasu setki tysięcy takich odezw rozrzucano po całej Azji. Mnóstwo agentów przebiega Kabul, Kurdystan, Kaukaz i wzywa do wojny świętej. A jednocześnie ma się odbyć niebawem zjazd kierowników panislamizmu dla zastanowienia się nad nowym położeniem, wytworzonym przez konstytucję turecką. Zjazd ten, którego miejsce trzymane jest dotychczas w tajemni, wystąpi niewątpliwie przeciwko ruchowi młodoturckiemu i poruszy wszystkie sprężyny, aby kres położyć „nowinkom europejskim“ w państwie padyszacha.

Z letnich zdrojowisk.

IWONICZ, w sierpniu 1908.

Tegoroczny sezon, który wszędzie zaznaczył się niepogodą, ściągnął mimo to do naszych zdrojowisk stosunkowo bardzo wielką ilość kuracjuszy. Niestety! mimo wszelkich nawoływań prasy i dowodów ze strony fachowej, wykazujących nadzwyczaj silne źródła i ich skutki lecznicze w Iwoniecu, liczba gości, jakkolwiek wykazująca z końcem lipca b. r. rodzin 1690 a osób 3646 mieści w sobie niepełna 10 proc. osób religji katolickiej, reszta prawie to nasi „Żydowie“, wśród których bardzo wielu z pięknie wykręconymi i długimi „pejsami“. — Nasi zaś za granicę wyjeżdżają, aby mimo słabszych wodnych źródeł jak Bad Hall i inne, zastosować się do mody panującej już od lat wielu. To też nic dziwnego, że gdziekolwiek się zwrócisz, słyszysz żargon żydowski, tak, że chwilowo mamy wrażenie czysto żydowskiej kolonii leczniczej. Arogancja żydowska, zwłaszcza młodzieży szkół średnich doszła też do najwyższego stopnia i gdyby nie znana energia obecnego dyrektora zakładu p. Mazurkiewicza, prowakacja ze stro-

45) JAN OKWIETKO.

PRZED BURZĄ.

Rozdział XIV.

Takie było położenie narzeczonej i jej rodziny, kiedy się zaczęli zjeżdżać pierwsi goście. Byli to przeważnie krewni ze stron dalszych, dla których wycieczka na ślub przedstawiała daleką, prawie niebezpieczną podróż.

Wybierali się więc na dłużej, nie zwracając uwagi na ambaras, jaki mogli przyczynić swemi osobami. Dbali przedewszystkiem o własny odoczynek, o własne zdrowie i wygodę.

Pomiędzy nimi była i sędziwa ciotka, hrabianka Amelja, której ostatnia wizyta w Borowie datowała jeszcze z czasów, kiedy dziad Maji fetował pierwszy przyjazd starszego syna z młodą żoną zaraz po ich ślubie.

Od tego czasu ciotka Amelja całemi latami bujała na Rivierze lub po świecie. Była przekonana, że południowopowietrze konieczne jej jest do życia potrzebne, a codzienna gra w Monte-Carlo utrzymywała jej nerwy w równym a koniecznym dla zdrowia naprężeniu.

Do kraju zjeżdżała rzadko, tylko w wyjątkowych okolicznościach, bo ją męczyła długa podróż, a znajomych i krewnych spotykała prawie co zimę w salach gry, co jej wystarczało w charakterze łącznika z przeszłością.

Teraz, przyjechawszy do Borowa, obchodziła z ciekawością stare, znajome kąty, wypytywała i opowiadała sama, ale znać było, że lepsza część jej istoty pozostała daleko, w wili, patrząc na błękitne morze, zerkającej też boczkami na Kasyno.

Jednocześnie z nią zjechała także ministerwa Urbańska, daleka krewna pani Augustowej, którą na każdym kroku dziwiło to, że pod berłem rosyjskiem, gdzieś na dalekiej Litwie, lu-

dzie umieją się zdobyć na pewien komfort i elegancję.

Mąż jej, minister, zatrzymany w Wiedniu ważnemi sprawami stanu, miał nadjechać w ostatniej chwili i liczone na niego, jak na spien dor domu, chociaż hrabia August był zdania, że Urbańscy to marna szlachta.

Tymczasem, podziwiano wiedeńskie toalety pani ministrowej i słuchano jej dworskich plotek i społecznych papotazów.

Pani Urbańska, chociaż przez czas dłuższy chwaliła się przed swymi galicyjskimi znajomy mi z otrzymanego zaproszenia, chociaż Borowsy imponowali jej swą wielkością, a pałac starożytnym wyglądem, postanowiła jednak od razu odegrać tu rolę królowej i silna rozgłossem żeńskiego imienia oraz osobistą godnością damy dworu, traktowała wszystkich taska wie, nie wyłączając samych gospodarzy, do których nie zwracała się nigdy inaczej jak przez lornetkę.

Imponowały jej jednak dwie osoby. Przedewszystkiem więc ciotka Amelja, która znała wszystkich wielkich książąt i raz nawet była na przyjęciu u księcia Wajli, a o jednym z arcyksiążąt mówiła: „ce bon François“. Imponował jej też hrabia Jan Kanty, którego wspaniała, poważna postać, szarża dworska i umiejętność obejścia z damami poruszyły wszystkie czułe struny jej duszy. Szczególnie zaś imponował jej sposób, w jaki stary hrabia potępiał postępowanie jej męża. Ze zwykłą sobie niepotrzebną szczerością, na drugi dzień po zawarciu znajomości, już jej był wytłumaczył swoje poglądy na działalność ministra, któremu zarzucał zbyt wielką obojętność dla spraw narodowych przy przesadnym dbaniu o dobro korony.

— Mais il est ministre autrichien!... — dość słusznie broniła męża pani ministrowa

— Łaskawa pani, mąż pani przedewszystkiem urodził się polakiem i o tem nie ma pra-

wa zapominać. Tymczasem jego traktat z Niemcami...

Tu zmiarkował po niewczasie, że krytyka pana ministra przed jego małżonką mogła sprawić przykrość tej ostatniej. Zaczął więc przeproszać, tłumaczył swą prędkość i pohopność do krytyki i starał się naprawić błąd specjalnie uprzejmem nadskakiwaniem.

Pani ministrowa jednak nie gniewała się wcale. O wielkości męża w codziennem obcowaniu nabrała wcale niepoehlebnego pojęcia, a nieustannie wysłuchiwanie pochwały o nim wprawiały ją z początku w nudę, pod koniec nawet w lekką irytację.

Obecnie broniła go tylko dla formy. W głębi duszy wdzięczną była hrabiemu za to, że, krytykując postępowanie jej męża, stawał się niejako jej sprzymierzeńcem. Dawało to jej wysokie pojęcie o inteligencji Borowskiego, a w połączeniu z dworską uprzejmością pozwalało przypuszczać, że jego napaści na ministra nie były spowodowane jedynie różnicą politycznych przekonań.

Pani ministrowa przeszła była czterdziestkę, ale nie abdykowała z młodości. Teraz, patrząc na piękną postawę starego patrycjusza, była rada z tego, że wyprzedziła męża w swojej wędrówce i pieściła chwiejną nadzieję, że mu sprawy państwowe nie pozwolą i nadal wyruszyć z Wiednia; nie lubiła jego przysadzistej, nieco prostackiej figury; rozumiała, że jego wielkość nie będzie imponowała w Borowie, i chociaż traktowała jeszcze ogół mieszkańców pałacu z cieniowaną wyższością, obawiała się jednak, aby przybycie pana z Urbanowa - Urbańskiego, z jego otyłym biznesiem, złotemi okularami i miną austriackiego dygnitarza z dekalkomanji, nie zachwiało jej osobistego, bardzo poehlebnego towarzyskiego znaczenia.

(Ciąg dalszy nastąpi)

ny tych gołowąsych niedorostków musiałaby wywołać niejednokrotnie hałasy, a właściwie czynne wystąpienie ze strony katolickiej publiczności. Na dowód powyższego twierdzenia przytoczę fakt, jaki miał miejsce przed kilku dniami, a który jeden z tutejszych zwolenników „Naprzodu“ fałszywie przedstawił w Nr. 215 pod tytułem „Stan wyjątkowy w Iwoniezu“. Pomiędzy kuracjuszami znajdował się do niedawna p. Giuseppe Carratu, przyboczny sekretarz Karola hr. Żałuskiego, który był solą w oku młodych synów Izraela z paskami na koźnierzu. Niejednokrotnie wprost przez nich wysmiewany prowokowany, nie uważał początkowo na te żakowskie zaczepki, aż dopiero, kiedy 29 lipca b. r. będąc w towarzystwie 2 pań, doznał obrazy od przechodzącego umyślnie tamtędy studenta, który mu język pokazał, a nawet, jak niektórzy twierdzą, plunął w stronę tych osób, zerwał się z siedzenia pan Carratu i przytrzymując owego impertynenta, zapytał go, co to ma znaczyć. Na to gwizdnął ów student i na ten jakby umówiony znak kilkunastu żydków otoczyło p. Carr. i gdyby nie pomoc starszych i poważnych kuracjuszy byłiby w dodatku jeszcze obili najspokojniejszego zachowującego się kuracjusza. Między współnikami przeważała młodzież, lecz wkrótce i starsi „pejsaci“ stanęli niby w obronie swoich.

Szczęściem, że obrażony i tak z nienacka napadnięty p. C. nie miał przy sobie rewolwera, bo mógłby go niebacznie użyć i spowodować nieszczęście. Powstało wskutek tego zbiegowisko, w którym wzięły udział nawet kobiety, mające pretensje do inteligencji; zażegnał je p. Mazurkiewicz, wzywając żandarmerję, która tu i tak jest ciągle czynna, aby nakazała rozjechać się coraz bardziej gromadzącym się tłumem. Nadto osobiście wpływał dyrektor zakładu na uspokojenie roz hulanej młodzieży, która zachowywała się jeszcze pewien czas jak najordynarniej, a nawet jeden z niej, niejaki Bertold Spitzbart zawołał kilkakrotnie do p. Mazurkiewicza „klamiesz“. Niedługo jednak przyszła skrucha i z obawy następstw swego aroganckiego postąpienia uznał ów krewki młodzieniaszek za stosowne publicznie przeprosić p. Mazurkiewicza, a ojciec Spitzbarta złożył na rzecz miejscowych żydów kwotę 50 koron. Stan powyższej przedstawiony jest zgodny z prawdą, na co są świadkami: Tendencyjnie i z gruntu fałszywie przedstawiony w „Naprzodzie“ (Nr. 215,) zwracający się wprost przeciw p. Mazurkiewiczowi wywołał ogólne niezadowolnienie u katolickiej publiczności a w części nawet u poważniejszych obywateli żydowskich. Groźba bojkotu Iwoničkih kąpiel w „Naprzodzie“ niechajby zastosowana została do tych, którzy powinni przedewszystkiem dbać o takowne zachowanie się względem osób starszych a nie arogancją zmuszać do ostrych względem nich wystąpień.

Jako bezstronny obserwator mogę bowiem z czystym sumieniem przyznać, że na każdym kroku uznawaną jest tolerancja każdego wyznania i nikomu z gości nie uszczupla się praw jakie służą kuracjuszom, ale z drugiej strony trudno dopuścić do tego, aby niedorostki czy to na spacerze, czy w teatrze pozwalały sobie na wybryki, przynoszące wstyd i hańbę młodzieży, choćby ona była nawet żydowskiego pochodzenia.

Zet.

KRONIKA.

PRECZ Z TOWAREM PRUSKIM.
KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków dnia 11 sierpnia 1908 r.

— **Kalendarzyk kościelny.** Dziś we wtorek Tyburcego, Zuzanny panny męczenników i Filomeny; we środę Klary panny i Hilarii męczenniczki.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** Wschód słońca rozpoczął się dziś o godzinie 4 minut 26, zachód przypada o godzinie 7 minut 7, długość dnia godzin 14 minut 39.

— **WIADOMOŚCI DJECEZJALNE.** Djececja krakowska. Wizytację biskupią odprawi ks. biskup sufragan w Kętach 23 i 24 sierpnia, w Czańcu 25 i 26 sierpnia razem z Porąbką; w Bulowicach 27 sierpnia; w Witkowicach 28 sierpnia; w Nidku 29 sierpnia; w Głębowicach 30 sierpnia; w Osieku 31 sierpnia i 1 września; w Bielanach 2 września; w Brzeszczach 3 i 4 września.

— **NIEUSTANNE DESZCZE,** które nawiedzają zachodnią Galicję, wyrządziły olbrzymie szkody w płonach. Zboże gnije na pokosach i porasta w kłosie. Zebrać go niepodobna. Jeżeli deszcze potrwać jeszcze parę dni, cała ozimina przepadnie, a w kilku powiatach zapanieje poprostu głód...

Rzeki wezbrały na nowo, a w okolicach Jordanowa i Suchy wylały Skawa i Raba— co spowodowało znaczne opóźnienie pociągów jadących z Zakopanego do Krakowa. Na Wi-

rzec tylko przez lupe. Ten krzyżyk napewno oznacza zrujnowaną kapliczkę, w której teraz stoimy.

Biedny Devanne nie wierzył własnym uszom.

— To niesłychane, czarodziejskie, a przytem dziecinnie proste! Jakim sposobem nikt nie odgadł tej tajemnicy.

— Bo nikt nie zebrał razem wszystkich potrzebnych składników, to znaczy obu książek i obu cyt. Nikt oprócz mnie i Arsena Lupin.

— Ależ ja także — zaprzeczył Devanne — znałem to wszystko, jak samo, jak pan i książk Gélis znał również, a mimo to...

Holmes uśmiechnął się.

— Panie Devanne, nie wszyscy mają zdolności do odgadywania zagadek.

— Ale ja już szukam dziesięć lat, a pan dziesięć minut...

— To wprawda!

— Widzi pan! — zawołał Anglik, gdy wyszli z kaplicy — tam czeka jakiś automobil.

— Ależ to mój.

— Pański? a ja myślałem, że chauffeur nie wrócił.

— Rzeczywiście... to też ciekawy jestem...

Doszli do samochodu i Devanne zaczął wypytywać palacza.

— Edwardzie, kto ci kazał tu przyjechać?

A pan Vermont — odpowiedział tamten.

— Pan Vermont? Więc go spotkałeś?

— Tak, koło dworca, kazał mi stanąć koło kapliczki.

— Koło kapliczki? Ależ po co?

— Zeby czekać na pana... i na pańskiego przyjaciela.

Devanne i Sherlock Holmes spojrzeli na siebie. Devanne odezwał się pierwszy.

śle podniosła się woda o 20 cm nad zero. Gdy nadpłyną wody górskie, poziom Wisły znowu się podniesie. Na razie jednak powódź nie grozi, a przytem nie było wypadku, aby Wisła raz po raz w krótkich przystankach wylała.

Jednakowoż Wisła przybiera gwałtownie, wczoraj o godzinie 8-ej wieczór wynosił 80 cm. ponad zero, dzisiaj o g. 9 i pół woda podniosła się do 177 cm. ponad zero, na godzinę podnosi się mniej więcej o 7 i pół cm. Wpółdnie zaznaczył się już spadek wody.

— **MAPA POLSKI,** która wyszła w Krakowie przed kilku miesiącami nakładem Stanisława Tomaszewskiego (ul. św. Krzyża 7), spotkała się z ogólnym uznaniem, które objawiło się tak w poparciu tego pożytecznego wydawnictwa przez całą prawie prasę polską, jak i w szybkiej rozprzedaży pierwszego nakładu. Obecnie nakładca posiada jeszcze stokilkadziesiąt egzemplarzy do rozsprzedania. Wydawca przystąpi niebawem do wydania drugiego nakładu, w którym zamierza poczynić pewne modyfikacje w układzie mapy.

Naokoło właściwej mapy zamieszczone są fotografie posłów polskich ze wszystkich zaborów.

Mapę otaczają kolorowe herby województw Rzeczypospolitej polskiej. Reprodukacja obrazu „Bitwy pod Grunwaldem“ i obraz M. B. Częstochowskiej oraz herb Rzeczypospolitej uzupełniają całość, czyniąc ją dla oka miłą wrażeniu i nadającą się szczególnie do ozdobienia ścian gabinetów.

— **Z TEATRU.** Benefis wczorajszy był wyrazem więcej osobistej sympatii dla p. Lelewicza, pracownika sumiennego i niestrudzonego aniżeli uznaniem dla jego talentu. Rola, którą sobie wybrał na benefis, przechodzi bardzo skądę jego zasobów wokalnych i wymaga niepospolitych zdolności aktorskich. W każdym razie ma p. Lelewicz tę zasługę, że uniknął szarzy, a jednak potrafił wywołać efekt dramatyczny. Z reszty obsady p. Schupówna ze znaną werwą odegrała rolę Dziewanny, a p. Brzeska była bardzo wdzięczną Germaną. Pp. Layman i Sulikowski nie opanowali jeszcze swoich partji, p. Krzewińskiemu brakuje pewności siebie i rutyny. Ale czeka go niezawodnie piękna przyszłość, bo ma naturalny humor i głos do śpiewu podatny.

Zrozumiał, że rozwiązanie zagadki będzie dla pana zabawą. To delikatny i ładny hołd.

Uśmiech pełen zadowolenia zarysował się dokoła cienkich wygolonych warg detektywa. Ten hołd podobał mu się. Pokręcił głową i rzekł:

To jest wielki człowiek. Poznałem to, już tylko patrząc na niego.

— Pan go widział?

— Spotkaliśmy się przed chwilą.

— I pan wiedziałeś, że to jest Horacy Vermont... to jest chciałem powiedzieć: Arsen Lupin?

— Nie... ale wkrótce odgadłem po jego brzmieniu głosu lekko ironicznym.

— I pozwolił mi się pan wymknąć?

— Tak... chociaż miałem dobrą sposobność, bo właśnie przejeżdżało koło nas pięciu żandarmerów.

— Ależ to była doskonała sposobność! I jakże można było nie skorzystać?

— Jeżeli chodzi o takiego przeciwnika jak Arsen Lupin — odrzekł Anglik z wyższością — to Sherlock Holmes nie korzysta ze szczególnych okoliczności tylko je stwarza.

— Ale czas naglił, a ponieważ Arsen Lupin z tak czarującą uprzejmością przysłał samochód, trzeba było z niego skorzystać bez zwłoki. Devanne i Holmes usiedli wygodnie i automobil pomknął, mijając w pędzie uprawne pola i bukiety drzew. Już kończyły się łagodne faliste pagórki, gdy w pobliżu Dieppe Devanne dostrzegł w dołnej z bocznych kieszeni automobilowych jakiś mały pakiecik.

— Patrzcie, co to jest? Jakaś paczka? Ciekawym dla kogo? Ależ to dla pana.

— Dla mnie?

— Niech pan czyta: P. Sherlock Holmes od Arsena Lupin.

62)

Maurycy Leblanc.

Przygody nadzwyczajne Arsena Lupina

— Przechodzimy pod stawem — zauważył Devanne, głosem nie zdradzającym wielkiego podniesienia ducha.

Korytarz skończył się dwunastoma schodkami, idącymi tym razem pod górę, następnie przeszli jeszcze trzy razy po dwanaście i dotarli do niewielkiego wydrążenia w skale. Droga nie szła dalej.

— Cóż u diabła — mruknął Sherlock Holmes — nie tylko nagie mury, to zaczyna być trochę ambarasujące.

— Możebyśmy wrócili — szeptał Devanne — ostatecznie nie widzę konieczności szukania dalej. Jestem już dość zbudowany.

Lecz Anglik, podniósłszy głowę, odetchnął z ulgą: nad nimi znajdował się taki sam mechanizm, jak przy wejściu. Potrzebował tylko poruszyć trzy litery i odłam granitu usunął się na bok. Był to grobowy kamień księcia Rollon, na którym dwunastoma wkleśłymi literami wypisane słowo: „Thibermesnil“. Dwaj męczący znaleźli się w kapliczce, o której wspominał Sherlock Halmes.

„I dojdzie się aż do Boga“, to znaczy do kaplicy — zakończył cytataę Holmes.

— Czy to możliwe — wykrzyknął Devanne, olśniony przenikliwością i bystrością umysłu Anglika — czy możliwe, żeby ta prosta wskazówka wystarczyła panu?

— Ba! — odpowiedział Anglik — nawet była niepotrzebna. W egzemplarzu Biblioteki Narodowej plan przejścia z jednej strony kończy się kółkiem, o czym pan wiesz, a z drugiej krzyżykiem, o czym pan nie wiesz, bo rysunek był tak zatarty, że można go było doj-

„Dzwony kornewilskie“ są wytworem wysokiej kultury artystycznej, a szlachetna muzyka idzie tam w parze z treścią doskonale ułożoną, dowcipną, żywą i pozbawioną wszelkich płasko-pieprzonych konceptów, w jakie obfitują współczesne operetki. To też dzieło to, na równi z „Opowieściami Hoffmana“, powinno należeć stale do repertuaru, i ukazywać się w odpowiedniej oprawie. Na wczorajszym przedstawieniu znać było pośpiech, brak przygotowania i niezbyt staranną reżyserję. Dekoracje były oplakane, stroje pozbierane z kilku epok, a np. chór kobiecy był tak brzydko ubrany, że robił wprost nieestetyczne wrażenie. Jeżeli dodamy do tego, że prawie żaden z wykonawców roli nie umiał, że niektórzy czuli się w obowiązku ozdabiać tekst własnymi dodatkami, to otrzymamy całość bardzo daleką od doskonałości..“

Mimo to publiczność przepelniająca widownię bawiła się wybornie i z prawdziwym zajęciem śledziła przebieg przedstawienia. Powodzenie „Dzwonów“ — „Opowieści Hoffmana“ i „Piękną Heleną“, jest dla dyrekcji lwowskiej najlepszą wskazówką, z jakich źródeł czerpać powinna swój repertuar — lekkiej muzyki. Idąc w tym kierunku śmielej i emancypując się od wiedeńskiej produkcji, podniesie poziom swego teatru i naprawi zepsuty smak pewnej części publiczności.

— SŁOWIANOFILSTWO w HANDLU. Znany w Krakowie mag. farm. M. Dorski i p. F. Szczerski założyli w naszym mieście (ul. Retoryka 1) „Dom handlowy“, mający na celu przyjmowanie zastępstw wyrobów wyłącznie słowiańskich dla wyrugowania z ziem polskich towarów niemieckich. „Dom“ nawiązał już stosunki handlowe z wieloma pierwszorzędnymi firmami polskimi, czeskiemi i innymi słowiańskimi. Sądzymy, że społeczeństwo polskie w Galicji poprze chętnie patriotyczne usiłowanie nowej firmy, która myśli bojkotu Niemców i wzajemności słowiańskiej wciela w czyn w tak racjonalny a praktyczny sposób.

— JUBILEUSZOWE POCZTÓWKI. Austriacki zarząd poczt przygotował na dzień 13 sierpnia br. wydanie własnych jubileuszowych kartek pocztowych, jako pamiątkę 60-letniego jubileuszu rządów cesarza. Kartki te zawierają bardzo udany portret cesarza z lat młodości, wykonany artystycznie.

— NOWE SKŁADNICE POCZTOWE. Otwarte zostaną z dniem 16 sierpnia br. w miejscowości Gwoźnica górna należącej do okręgu pocztowego w Baryczu (pow. Strzyżów) i w Węglowie należącej do okręgu doręczenia poczty w Kasinie Wielkiej (pow. Wieliczka).

Anglik chwycił paczkę, rozerwał sznurek, rozwinął papiery i wydobyl zegarek.

— Ach! — krzyknął gniewnie i z gwałtownym gestem.

— Zegarek? — zdziwił się Devanne — czy przypadkiem?..

Anglik nie odpowiedział.

— Jakto? Ależ to pański zegarek! Arsen Lupin odsyła panu własny zegarek! Odsyła, więc znaczy, że przedtem wziął. Ach, to bajeczna historia doprawdy... zegarek Sherlocka Holmesa zwędzony przez Arsena Lupina!.. Boże, jakie to zabawne... Pan mi wybaczy, ale nie mogę... doprawdy nie mogę...

Śmiał się na całe gardło, nie mogąc się opanować, a gdy skończył, oświadczył tonem pełnym przekonania:

— Och, to jest człowiek! To jest wielki człowiek, słowo daję.

Anglik siedział nieruchomo. Aż do Dieppe nie wymówił ani słowa. Utkwił oczy w dalekim widnokręgu i milczał, a milczenie jego było straszne, groźniejsze niż najdziksza wściekłość. Przy wysiadaniu rzekł spokojnie głosem, w którym nie było już gniewu, tylko cała jego siła i energia.

— Tak, to jest wielki człowiek! I na ramieniu jego chętnie położyłbym rękę, którą teraz panu podaję. Ale zdaje mi się, że Sherlock Holmes i Arsen Lupin spotkają się jeszcze kiedyś. Tak, świat jest za mały dla nich dwóch — spodkają się napewno, a wtedy...

KONIEC.

— NOTATKI POLICYJNE. Jak donosiliśmy, zbiegło niedawno z aresztów sądu podgórskiego pięciu więźniów. Zandarmerja po gorliwym poszukiwaniu wykryła miejsce pobytu i sprowadziła napowrót do aresztów trzech zbiegów, dwóch zaś dotąd nie odszukano. Wczoraj właśnie trzeci zbieg Jan Słowik wpadł w ręce żandarma z Dębniak.

Policja krakowska aresztowała wczoraj na ul. Lubicz Maissa, głuchoniemego, znanego policji z zawodowego złodziejstwa. Maiss sprzedawał właśnie skradzioną kurę jakiejś kobiecie.

Nadto zaareztowała policja nieznaną bliżej kobietę, nazwiskiem Frejek, która skradła łańcuszek złoty od zegarka wartości kilkudziesięciu koron.

— GWAŁTOWNA WIERZCIELKA. Wczoraj o godzinie 1ej pp. jakaś kobieta, której robotnik pracujący przy budowie domu na Dębniakach, winien był aż 2 korony, przysłała do niego upominać się o swój dług na miejsce, gdzie ten robotnik pracował, niedaleko urzędu gminnego. Gdy robotnik oddania pieniędzy z powodu ich braku odmówił, schwyciła gwałtowna kobieta za leżący tam rydel i uderzyła nim silnie trzy razy swego dłużnika po głowie, zadając mu dość głębokie rany — tak, że ten upadł na ziemię oblaną krwią. Wezwano do niego pogotowie ratunkowe, które mu rany opatrzyło i głowę obandażowało — poczem, chwyciła się na nogach, odszedł do domu. Pośredniwa zaśniewiastę policjant przyprowadził do urzędu gminnego, skąd po złożeniu żądanych wyjaśnień chciała się najspokojniej oddalić. Gdy ją jednak poproszono, aby pozostała do przybycia żandarma, który ją odprowadzi do aresztu policyjnego w Krakowie, zdziwiła się i oburzyła szerzej, mówiąc że jej niema za co tu zatrzymywać, bo kiedy ona była winna „jednemu“ tylko 40 hal., to on „jak jej dał w ucho, to ledwie wstała“, a ona przecież „upominała się“ o swoje całe 2 korony. To tłumaczenie jednak nie przekonało nikogo i zbyt gwałtowną w sposobie „upominania się“ o należność kobietę zatrzymano w areszcie.

Wypadek ten, jak również przybycie karetki pogotowia stał się dla Dębniak sensacją dnia i zgromadził przed urzędem tłum ciekawych, przedewszystkiem chłopaków, co znowu spowodowało gorliwe „urzędowanie“ „stróża porządku i bezpieczeństwa publicznego“, — dębniackiego policjanta, po którym to urzędowaniu kilku chłopaków, „z gorzkością łez“ i „skurczem przykrości“ na obliczach, odeszło od przybytku władzy.

— MIANOWANIA I PRZENIESIENIA. „Gazeta Lwowska“ ogłasza: Namiestnik przeniósł inżynierów Piotra Jackowskiego z Krakowa do Lwowa, Karola Haczewskiego z Wadowic do Sanoka i Franciszka Sienkiewicza z Zaleszczyk do Stanisławowa, nadto adiunktów budownictwa Leona Pruchnickiego ze Stryja do Wadowic i Mieczysława Dobruckiego ze Szczucina do Lwowa. Namiestnik zamianował adiunkta budownictwa Stanisława Wagnera inżyniera i praktykanta budownictwa Bogdana Chrzanowskiego, tudzież asystentów szkoły politechnicznej Adolfa Wizimirskiego i Józefa Kanię, adiunktami budownictwa w galicyjskiej szkole państwowej budownictwa.

Minister rolnictwa zamianował asystenta leśnictwa Ferdynanda Jaworskiego zarządcą domeni lasów a ewela leśnictwa Henryka Stoczkiewicza asystentem.

— KONCERT w SZCZAWNICY na dochód kolonji akademickiej odbył się dn. 14 sierpnia br. o godz. 7:30 wieczorem w sali dworca gościnnego; złożony będzie z produk. chóru akademickiego z Krakowa pod batutąp. Walewskiego który wykona kompozycje Moniuszki, Galla, Swierzyńskiego, Grossmanna, Kotarbińskiego, Genéa i innych, z występu p. Majerówny, śpiewaczki i artystki scen włoskich, która odśpiewa solo sopranowe: „Zale“ Raczyńskiego, „Wiosnę“ Hildacha, tudzież duet z p. Walewskim tenorem, z opery „Mefisto“ Boitego. Całość uzupełnią: p. Kaczmarczyk skrzypek oraz p. Pilarski artysta sceny lwowskiej swojemi deklamacyjami. Akompaniament fortepianu objęli taskawie kolejno: znany zaszczytnie p. Wójcik i utalentowana uczennica krakowskiego konserwatorium sympatyczna mała panna Legrerówna z Krakowa. Doborowy program i piękny cel przyjsia z pomocą chorej młodzieży wypełnić winny salę po brzegi.

REPERTUAR

TEATRU LWOWSKIEGO W KRAKOWIE.

O STATNI TYDZIEŃ.

We wtorek po raz ostatni „Wesoła wdówka“ operetka w 3 akt. Fr. Lehara z panią Miłowską.

We środę po raz ostatni: „Mąż trzech żon“ operetka w 3 akt. Fr. Lehara.

We czwartek po raz przedostatni: „Czarwalca“ operetka w 3 akt. Oskara Straussa.

W piątek po raz ostatni „Faust“ opera w 5 aktach Gounoda.

W sobotę przedstawienie popołudniowe: „Druciarz“ operetka w 3 akt. Fr. Lehara.

W sobotę przedstawienie wieczorne po raz ostatni „Opowieści Hoffmana“ opera fantastyczna w 4 akt. Jakóba Offenbacha. Ostatni występ Wład. Florjańskiego.

W niedzielę przedst. popołud. po raz ostatni „Halka“ opera w 4 akt. Stan. Moniuszki.

W niedzielę o wpół do 8 wieczór ostatnie pożegnalne przedstawienie po raz 15-ty „Czarwalca“ operetka w 3 akt. Oskara Straussa.

— Z JORDANOWA donoszą nam: W niedzielę dnia 9 b. m. pojawiły się nad Jordanowem trzy wielkie stada bocianów. Krażyły one przez czas dłuższy, poczem połączyły się w olbrzymią gromadę i podażyły w stronę Tatr. Nagle silna ulewa zniewoliła je do powrotu z obranego kierunku i przemoknięte od deszczu, opadły na jordanowskie pola. Miejscowi chłopcy pochwytili kilka sztuk i u dwóch bocianów na nogach znaleźli metalowe skówki. Są to odznaki stacji ornitologicznej Rositten w Prusach wschodnich, umieszczane na różnych ptakach dla badania kierunków ich podróży.

— Z WADOWIC piszą nam pod datą wczorajszą:

Wskutek oberwania się chmury w okolicy Chabówki rzeka Skawa wezbrała gwałtownie w nocy z 9 na 10 bm. tak, że zalała zupełnie przedmieścia Wadowic, tak zwane „Miejskie“ i „Gotowiznę“. Szkody ogromne. Wiele domów na powyższych przedmieściach i położonych w pobliżu rzeki stoi pod wodą. Straż ogniowa prowadzi akcję ratunkową. — Dziś o godz. 5 rano woda doszła pod mostem Wadowickim na rzece Skawie do 2 metr. 40 cm. po nad stan normalny, o godz. 9-tej rano woda opadła do 2.20. Druga zaś rzeczka, zwana Choczeńka, oddalona zaledwie o 1½ kilometra od koryta Skawy, dotychczas jeszcze nie podniosła stanu swych wód.

— WYBRYK NATURY. W Dubnie, panna żydówka urodziła dziecko, które wygląda jak 4-letnie i ma już wszystkie zęby. Zjechała komisja, złożona z 3-ech lekarzy, celem obejrzenia osobliwości.

— Z OKAZJI odbywających się obecnie we Lwowie zapasów atletów, co do których ustala się przekonanie, że są z góry ułożoną komedią, przypomnieć należy, co piszą bezstronni a kompetentni znawcy walk zapasniczych. Oto p. Rusinow (Rosjanin) pisze, że „zapasy atletów są zamydleniem oczu publiczności. W ciągu trzech lat ostatnich panami walki w Rosji byli: Lurich i Aberg“.

„Co ranka, Lurich rozsyłał depesze do miast innych, dyktując w nich, kto z kim ma wieczorem walczyć i kto kogo położyć. Podziału ról dokonywał tak, aby nikogo nie obrazić. W swoim mieście rodzinnem, zapasnik miał prawo do „zwycięstwa“ i dyrekcja nie odmawiała mu go. Przestrzegając kolei, Aberg i Lurich dzielą się wygranami i gwoli temu jeden z nich zawczasu usuwa się od championatu“.

Inny fachowiec pisze: „My, atleci, podziwiamy nadzwyczajną siłę Cyganiewicza, połączoną z zręcznością i wyrobieniem. A tymczasem ów Zbyszko siedm razy kończy na niczem walkę z Lurichem, lubo mógłby go bez wysiłku położyć w kilka minut...“

— ZJAZD KATOLIKÓW DOLNO-AUSTRIACKICH. W dniach 27 i 28 września zbiera się w St-Pölten IV zjazd katolików Dolnej Austrii. Referaty na nim wygłoszą między innymi poseł sejmowy Wolny o organizacji kobiet, O. Galen na temat: Katolicki Kościół i

jego położenie". Zjazd będzie równocześnie hołdem dla jubilatów papieża Piusa X i cesarza Franciszka Józefa. W osobnych sekcjach toczy się będą obrady nad prasą i koportażem, organizacją mężczyzn. Zjazd rozpocznie się mszą św. celebrowaną w katedrze St. Pölten przez biskupa Rösslera. Popołudniu 27 września odbędzie Zjazd uroczyste zebranie dla uczczenia obu jubileuszów odśpiewaniem hymnów i mowami.

— „BÓG SOCJALISTYCZNY“. We Lwowie zaczął onegdaj niejaki Grączewski, znany agitator socjalistyczny, zupełnie niespodziewanie czeladnika krawieckiego Eisgraua. Gdy ten wyraził z powodu tego oburzenie, Grączewski zawołał. „W jakiego ty Boga, żydzie, wierysz? Ja jako socjalista, wierzę w takiego Boga!“ — i strzelił dwukrotnie z rewolweru w powietrze, raz w górę, a drugi raz w chodnik, tuż pod nogi Eisgraua. Napadnięty zaczął w popłochu uciekać. Korzystając z zamieszania, Grączewski chciał umknąć, a gdy zabiegł mu drogę Aleksander Minajluk, Grączewski strzelił do niego, mierząc w pierś. Strzał chybił, a Minajluk przytrzymał Grączewskiego, którego ubezwładniono i doróżką odstawiono na inspekcję policji. Przy aresztowanym, oprócz rewolweru, znaleziono 6 pilników i 6 drutów, co nasuwa przypuszczenie, że jest on bardzo niepewnym indywiduum. Grączewski liczy 20 lat. Pochodzi z Królestwa.

— NOWI TAJNI RADCY. „Wiener Zeitung“ ogłasza: Cesarz nadał ministrom Fiedlerowi, Ebenbochowi, Gessmanowi, Praszce, i Georgiemu tajnych tytuł radców.

— BIELSKO-BIAŁA. Dnia 2 i 3 bm. odbyły się w Bielsku wybory do Sądu przemysłowego. Kandydaci związku chrześcijańskich robotników upadli tylko nieznacznie ilością głosów.

Czerwonym żydowskim towarzyszom, jak pisze „Wieniec Pszczółka“, dopomogła do zwycięstwa ta okoliczność, iż 2 sierpnia były odpusty w Kętach, Suchej i Ślemieniu i bardzo wiele chrześcijańskich robotników i robotnic poszło na odpust, a do głosowania się nie zjawilo. Z drugiej strony czerwoni bielscy towarzysze żydowscy — wiedząc o potęgę tułejszego związku chrześcijańskich robotników i robotnic — wynajęli sobie pałkarzy, którzy słabszym na duchu biciem grozili, a nawet kilku z tej rozjuszonej bandy wpadło do Domu polskiego, chcąc tamże wywołać awanturę, ale ich wyrzucono.

Policja bielska i fabrykanci szli czerwonym na rękę. — Niektóre fabryki nie wydały robotnikom kart, jeśli wiedziały, że mają głosować na listę chrześcijańską. Natomiast czerwoni towarzysze mieli legitymacyj poddostatkiem i głosowali po kilka razy — a dopomagali im towarzysze z Białej, nie będąc do głosowania uprawnieni.

Przed lokalem wyborczym mieli zorganizowanych pałkarzy i policję za sobą. — Jak dalece fabrykanci szli na rękę czerwonym hałatowcom — dowodzi następujący fakt. Robotnice po 14 dniach pracy w fabryce dostają premie 2—3 koror. Otóż, aby te robotnice należące do związku chrześcijańskiego wstrzymały od głosowania — zagrożono im, że stracą premie. — Już ta okoliczność spowodowała ubytek 350 głosów liście kandydatów chrześcijańskich.

— ANTYSEMITYZM w BULGARJI. Żydzi bułgarscy dali się dobrze we znaki Bułgarii, która wcale chyba nie prowadzi polityki „klerykałnej“ lub antysemitycznej. Zawiązała się więc „patriotyczna organizacja“, która wytknęła sobie jako cel wypędzenie żydów z kraju i konfiskatę dóbr żydowskich. Na czele organizacji stoi komitet centralny z siedzibą w Ruze. Po całej Bułgarii uwijają się agitatorzy, jednając zwolenników dla swej myśli. Komitet utrzymuje stosunki z pokrewnymi organizacjami w sąsiednich krajach, by udaremnić nadanie praw oby-

watelskich żydom na całym półwyspie bałkańskim.

— EXPIACJA HR. WITTEGO. „Twórca konstytucji rosyjskiej“, hr. Witte, postanowił wreszcie usprawiedliwić się przed światem ze swej „zbrodni“, t. j. autorstwa manifestu październikowego i wykazać, że nie jest znowu tak niebezpiecznym „konstytucjonalistą“ za jakiego uchodzi w obozie „istanno-ruskim“. W rozmowie z korespondentem „Timesa“ oświadczył mianowicie, iż uważa się za „winowajcę“ konstytucji w Rosji i przyjmuje za to odpowiedzialność na siebie.

„Jest to materiał dla przyszłego badacza Rosji — rzekł Witte — a przecież wszystko to dziwnymi szło tory. Sam — wyznaję otwarcie — nie jestem zwolennikiem parlamentów i konstytucji. Owszem, chętnie słucham sądów i opinii innych, ale te dyskusje... debaty... argumentacja... Brr! raczej zawsze działać wedle własnego przekonania. „Zresztą służyłem Aleksandrowi III, najpóźniej samowładnemu monarche z monarchów rosyjskich, nie było tedy ani czasu, ani sposobności do przesiąknięcia konstytucjonalizmem. Byłem atoli w położeniu lekarza, który musi zastosować środki stanowcze, środki, dające ujście dla niepożądanych zawartości organizmu i musiałem się na nie zdecydować. Bez szybkiej i stanowczej decyzji, organizm mógłby być narażonym na zglębienie.“

Naturalnie teraz, gdy „choroba“ minęła, hr. Witte uważa „lekarstwo“... konstytucjonalizmu za zbyteczne!

Ze świata.

NAJWIĘKSZY DYAMENT na SWIECIE. Cullinan, największy dyament na świecie, który niedawno został w darze ofiarowany królowi Edwardowi przez rząd Transwaalu, podzielono w ostatnim czasie na dwie części. Jeden kawałek umieszczonym będzie w koronie, drugi zaś w berle króla angielskiego. Pierwszy ważyć będzie 425 karatów, drugi nieco mniej. Każdy z nich jednak jest daleko cięższym od słynnego Koh-i-nora, który ze swoimi 102 karatami uchodził dotąd za największy dyament na świecie. Szlifowanie Cullinana potrwa około 9 miesięcy. Koszta pokryte będą przez odpadki i odcinki zupełnie

MIKADO, JAKO POETA. Znany powieściopisarz, p. Niemirowicz-Danczenko, podróżujący obecnie po Japonji, kreśląc w „Russkimi Słowia“ sylwetkę cesarza japońskiego, zaznacza, że mikado jest poetą i, oczywiście, bardzo popularnym w swej ojczyźnie. Większa część jego poezyj osnuta jest na tematach wojennych.

Oto kilka wyjątków z utworów mikada:

„Jesteśmy pewni, że w dobrej zgodzie z wolą odważnego jeźdźcy koni biegnie naprzód, nie czując ani zmęczenia, ani strachu.“

„W milczeniu oplakując poległego za ojczyznę, nie mogę się opędzić myśli, co doświadcza jego ojciec i matka.“

„Napawając się z mojego balkonu srebrzystym blaskiem księżycy, unoszę się w mogiłach tam, gdzie wrą teraz krwawe bitwy.“

Albo:

„Niechaj jedni biją się na polach walki, a drudzy, — strzeż ich Boże! — niechaj pracują w domu... Wszystkie serca, bijące dla swej ojczyzny, są takie same, bez względu na to, gdzie się znajdują.“

„Z ufnością wręczam sztandar moim wierzonym, serce mi się podnosi. Wschodzące słońce, napewno, da im swoje światło i sławę.“

„Żywność dla moich żołnierzy, furaz dla ich koni. Nawet byki, ciągnące wozy, są pomocne podczas wojny.“

„Rysy, pozostawione na papierze pędzlem (w Japonji rysują tuszem) kochających

swoją ojczyznę, przetrwają lat tysiące i będą wiecznie we czci i w pamięci.“

„O, pokoju radosny, znów wrócisz na ciche pola. O, jakże pragnę gorąco nadejścia tej chwili.“

Przetłuszczone mydła higieniczne toaletowe M. MALINOWSKIEGO

Ogórkowe,

Orchidée.

Violette,

Tréfle i t. p.

Do nabycia w renomowanych składach.

Telegramy.

REFORMA SZKÓŁ ŚREDNICH.

WIEDEN. Ministerstwo oświaty przedsięwzięło prace, które w najbliższym czasie poruszą o duży krok naprzód sprawę reformy szkolnictwa średniego. Prace wstępne zostały już ukończone i gotowym jest już zupełnie plan nauki trzeciego typu szkoły średniej 8-mioklasowego gimnazjum realnego, który będzie wkrótce ogłoszonym. Podobnie gotowym jest w głównych zarysach także plan 4 typu szkół średnich reformowego gimnazjum realnego.

AGITACJA WIELKOSERBSKA.

ZAGRZEB. Z powodu propagandy wielkoserbskiej aresztowano prof. teologii Waleriana Pribicevica w Karłowicach, burmistrza Dubicy Hrvatanina i syna jego Ducana i miejscowego sędziego Rasicza. Jak w tutejszych kołach słychać w następnych dniach mają być dokonane w tej samej sprawie dalsze aresztowania.

ZJAZD NAUCZYCIELI SŁOWIAŃSKICH.

PRAGA. Słowiański kongres nauczycieli został wczoraj otwarty przemową nauczyciela Skali, poczem uczestników powitał imieniem miasta Pragi zastępca burmistrza Dr. Stych, ze strony rady narodowej prof. Czelakowsky, a imieniem czeskiego uniwersytetu prof. Drtina. Z przybyłych dziękowali zastępcy Polaków, Rusinów i południowych Słowian. Następnie wybrano prezydium i sekretarzy pojedynczych sekcji i przystąpiono do obrad nad sprawą narodowego wychowania, jakoteż do innych tematów tyczących się szkolnictwa i nauczycielstwa.

PRAGA. Na kongresie słowiańskich nauczycieli na wniosek przewodniczącego krajowego związku nauczycieli Józefa Czernego, wznesiono trzykrotny okrzyk „sława“ na cześć cesarza, z okazji jubileuszu i postanowiono wysłać telegram hołdowniczy do kancelarii gabinetowej.

WUJ i SIOSTRZENIEC.

KRONBERG. Przybył tu cesarz Wilhelm, a król Edward jest oczekiwany. „Norddeutsche Allgemeine Ztg“ wita z zapalem przyjazd angielskiego króla.

KATASTROFA NA MORZU.

HALIFAKS. Przybył tu statek niemiecki „Reja“, który doniósł, że w pobliżu Nowej Fundlandji zatopił się statek angielski z całą załogą.

MIODOSYTNIĄ Kazimierza Robackiego

założona w 1841 r.
Kraków, ul. Sław-
kowska 26 poleca

MIÓD STOŁOWY LEKKI, . BUTELKA 50 CT.
MIÓD STOŁOWY MOCNY, BUTELKA 60 CT.
MIÓD WYTRAWNY . . . BUTELKA 70 CT.

MIÓD KURACYJNY . . . BUTELKA 80 CT.
MIÓD ESSENCYA . . . BUTELKA 1 ZŁR.
MIÓD KOPOWIEC, BUTELKA 1 ZŁR. 20 CT.

MIÓD KASZTELAŃSKI BUT. 1 ZŁR. 50 CT
MIÓD BERNARDYŃSKI — BUTELKA 2 ZŁR.
MALINIAKI — WISNIAKI — I DERENIAK

DZUMA W ROSJI.

PETERSBURG. (Pet. aj. tel.) W stepach kirgizkich w gubernii astrachańskiej zaszedł dnia 23 lipca wypadek śmierci na dzumę gruźlicową.

STREJK W DANII.

KOPENHAGA. Odpowiednio do uchwał pracodawców i robotników przemysłu drukarskiego wczoraj rano we wszystkich drukarniach dzienników w Danii pracę zastanowiono. Z wyjątkiem kilku socjalnodemokratycznych dzienników: narazie żadne dzienniki nie wyszły.

PRZEWRÓT W TURCJI.

KONSTANTYNOPOL. Grecki metropolita w miejscowości Borena donosi, że Bułgarzy od czasu zaprzysiężenia konstytucji uciskają Greków, i zajęli wczoraj grecko-katol. zamknięty kościół. Grecki patriarcha wystąpił przeciw temu i zaprotestuje u Porty.

KONSTANTYNOPOL. Co do defraudacji byłego pierwszego sekretarza Tachsina baszy ogłaszają dzienniki pismo, w którym jest powie dziane, że Taschin basza winien jest funduszu wi eunuchów 80.000 funtów. Dzienniki ogłaszają satyryczne artykuły przeciwko uwięzionym baszom.

KONSTANTYNOPOL. Ambasadorowie w Paryżu, Petersburgu, jakoteż w Waszyngtonie, którzy zostali usunięci ze stanowiska, otrzymali rozkaz natychmiastowego zjawienia się w Konstantynopolu.

KONSTANTYNOPOL. Wiadomości o zajęciu na granicy czarnogórskiej potwierdzają się. — W Berezwie spalili chrześcijanie urząd gminny, będący ekspozyturą powiatowej władzy Wielepola. Pięciu żołnierzy miano w pościgu zabić. Sprawy schronili się w góry. Wysłano za nimi w pościg dwa bataliony.

KONSTANTYNOPOL. Onegdaj w Yldiz a następnie u Porty zebrała się rada ministerjalna, która zastanawiała się nad sprawą reorganizacji i uregulowania spraw finansowych rozlicznych departamentów, jakoteż w sprawie zniesienia posad utworzonych dla ludzi cieszących się protekcją. Rada ministerjalna zajmowała się następnie kwestją, co należy uczynić z usuniętymi funkcjonariuszami. Usuwanie wyższych i niższych urzędników zwolenników dawnego systemu, trwa w dalszym ciągu.

Interimistyczny minister wojny zarządził, aby pozostający poza kadrami zdolni do służby, oficerowie zostali powołani do czynnej służby a niezdolnych by spensjonowano. Nowe ministerstwo ma ogłosić swój program. Kierownik dziennika „Gazetta“ domaga się od wielkiego wezryra utworzenia biura informacyjnego dla prasy.

BUNT MARYNARZY.

LONDYN. Korespondent „Pal Mal Gazette“ donosi, że załoga jednego kontropegowca podczas manewrów floty niezadowolona z tego że podczas całego miesiąca otrzymała mniejsze racje, wrzuciła do wody ważne części okrętowe, działa i księgi sygnałowe. Zbuntowani marynarze uwzięieni stanąć mają przed sądem wojen nym.

REWOLUCJA W PERSJI.

TEBRIS. W ostatniej walce Sultan-chan poniósł ciężką klęskę, Konnica szacha podpalil,

bazar i odebrała rewolucjonistom jedno działo. Noc przeszła spokojnie. Z nastaniem dnia walka rozpoczęła się na nowo.

Rzeczy godne zwiedzenia

w Krakowie.

Groby królewskie, grób Mickiewicza i skarbiec w katedrze na Wawelu zwiedzać można w dnie powszednie o godzinie 10, w niedziele i święta o godzinie 11¹/₂ przed południem.

Groby zasłużonych w krypcio na skałce, grób Skargi w kościele św. Piotra, oraz skarbiec N. P. Maryi zwiedzać można w chwilach wolnych od nabożeństw za zgłoszeniem się do zakrystyi.

„Muzeum Narodowe“ w Sukiennicach otwarte jest co dziennie do godz. 10—4, za opłatą wejścia 1 k w dnie powszednie, w poniedziałek jednak 2 k w niedziele i święta po 20 h. od osoby.

Muzeum im. Eryka hr. Czapskiego, Wolska 10, wraz z lapidaryum otwarte codziennie od 12—6 za opłatą 50 h.

Dom i Muzeum Jana Matejki ul. Floryańska 41, dzieła zbioru mistrza otwarte codziennie od 10—4 za opłatą 60 h.

Barbakan czyli t. zw. Rondel bramy floryańskiej, zabytek architektury z końca XV i XVI w. otwarty codziennie od 10—4 za opłatą 50 h.

Wystawa Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych w nowym gmachu przy placu Szczepańskim otwarta codziennie od 10—4. Wstęp w niedziele 60 h., w dnie powszednie 1 k. Członkowie Tow. mają wstęp wolny wraz z rodzinami.

Muzeum XX. Czartoryskich otwarte dla zwiedzających we wtorki i piątki o godzinie 9—1 w południe, o ile w te dni nie przypadają święta.

Ceny targowe z dnia 10 sierpnia r. b.

za 100 kg.

	od	do
Pszennica biała	—	—
„ czerwona i żółta	24.80	24.80
„ węgierska	—	—
Zyto krajowe	18 —	21.20
„ węgierskie	20.90	21.90
Jęczmień ra krupy	16 —	16.60
„ browarny	—	—
„ słowacki	—	—
„ na paszę	14 —	14.10
Owies z opłatą akcyz.	15.30	16.10
Proso	14 —	14.80
Jagły	24 —	26 —
Tatarska	17.20	18.60
Kukurydza	15.60	16.10
Groch	22.50	29 —
Fasola	17 —	26 —
Wyka	30 —	32 —
Rzepak zimowy	—	—
Koniczyna nasienna czerw.	—	—
„ „ biała	—	—
Tymotka	—	—
Esparsetta	—	—40
Soczewica	20 —	—
Słoma	7.20	8 —
Siano	8 —	9.20
Koniczyna pastewna	10.80	12 —
Ziemniaki	3.20	4 —
Jaja	kopę 2.90	3.20
Masło	1 kg 1.90	2 —
Spirytus na 75° Tralesa	1 hl. —	210 —
„ „ 95°	1 hl. —	170 —

NADESŁANE.

Najlepszy najzdrowszy napój orzeźwiający

stanowi!

KONIAK

Gróf Keglevich István utódaí

(Hr. Stefana Keglevich Następca)

P R O M O N T O R

zmieszany z chłodną wodą, lub z kwasami ostatecznie z dodatkiem cukru, przedstawia napój podobny do szampana.

SANATOGEN

Niezbędny środek wzmacniająco-orzeźwiający dla wszystkich, którzy czują się wycieńczeni i wynędzniali, a przede wszystkim dla nerwowych i słabych

Przez 7.640 przeszło profesorów i lekarzy za znakomity uznany.

Do nabycia w aptekach i drogueryach. Brosury darmo i opłat. od Bauera & Cie. Berlin SW. 48.

Główne zastępstwo: C. Brady, Wien I. Fleischmarkt 1.

„Nie wszystko złoto co się świeci“ i nie każde mydło, sprzedawane jako glicerynowe, zawiera glicerynę. A przecież gliceryna jest nieoszacowaną i niezbędną dla zdrowia i czystości skóry. Publiczność nie jest jednak zawsze w możności rozpoznać zawartości gliceryny w mydle. Najpewniejszym znakiem prawdziwości mydła glicerynowego (co można zresztą stale zauważyć u Sarga mydeł), że nigdy nie są suche, lecz zawsze przy dotknięciu wilgotne. Mydło takie może być zarówno przezroczyste jak i nieprzezroczyste. Wybitne powagi na polu kosmetyki, jak profesorowie: Dr. F. Frühwald, dr. Schauta, dr. F. Chwostek, dr. Schandlbauer itd. stosowali zawsze w swojej praktyce Sarga mydło glicerynowe z zupełnie zadowalniającym skutkiem.

Dra M. HARBYA.

Tajemnice powodzenia w życiu.

Tę zajmującą i pożyteczną tak dla młodzieży, jak i dorosłych książkę nabyć można za pośrednictwem Administracji Głosu Narodu za cenę K. 1.50. (Na prowincję o 20 h. więcej).

Do dzisiejszego nakładu miejscowego naszego dziennika dołączamy odezwę **Towarzystwa Opieki nad wychodźcami „Opatrzność“**, na którą zwracamy uwagę Szan. naszych Czytelników.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Antoni Beaupre. Drukarnia „Głosu Narodu“ w Krakowie pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego.

TEATR ROZMAITOŚCI

w Parku Krakowskim.

PROGRAM od 1 do 15 sierpnia
Wspaniały nowy program!

Clou światowych atrakcji!

Jawajczycy Sandi, Siwil & Amat w swoich niezrównanych produkcjach akrobat. Występ gościnnie! Ada Pagini, królewska włoska nadworna wioolinistka, uznana za najlepszą wirtuoskę współczesną, uczennica słynnego prof. Joachima, odznaczona wielkim złotym medalem przez międzynarod. towarzystwo muzyczne. Chester H. Dieck (Sensacja!) najznakomitszy cyklista świata. Les trois Harris, fenomenalni żonglerzy kulami. Les Feres, plastyczne reprodukcje rzeźb marmurowych, podług oryginałów sławnych mistrzów. Polski balet (10 osób) pod kierownictwem baletmistrza Godlewskiego. The three Warrington, elite akt gimnastyczny. Bioskop ameryk., najnowsze i zajmujące zdjęcia.

Kierownik art.: Rud. Franziak. Kapelmistrz: St. Czyżowski

Początek o godzinie 8 wieczór.

Bilety bez nadwyżki są wcześniej do nabycia do godziny 6 w cukierni WP. Brzeziny, róg ul. Szewskiej i Rynku.

W każdą niedzielę i święto: Koncert orkiestry p. Czyżowskiego pod osobistym kierownictwem. Po przedstawieniu codziennie w sali restauracyjnej **KONCERT** tejże orkiestry do g. 1 w nocy. Wstęp wolny

Restauracja renomowana.

do L. 4515

KONCESYOWANA

reskryptem c. k. Namiestnicwa z dnia 7 stycznia 1908 L. 124.3775

Szkoła rachunkowości państwowej - ogólnej i kupieckiej

otwartą została w Krakowie przy ulicy Szujskiego l. 7 (parter).

Wykłady teoretyczne jak niemniej praktyczne ćwiczenia w książkowaniu prowadzone będą oddzielnie dla Pań — oddzielnie dla Panów — według zatwierdzonego szczegółowego programu nauki.

Dla kandydatów wzgl. kandydatek mających zamiar przygotować się w krótszym czasie do egzaminu państwowego otwarto osobny kurs.

Zgłoszenia przyjmuje kierownik szkoły p. Tobiczek, Kraków, ul. Szujskiego l. 7 co dzień. od 3-7 popoł.

Do P. T. Aptekarzy, Droguistów, Fabrykantów, Kupców, Sekarzy, Przemysłowców i Rękodzielników!

Niniejszem mamy zaszczyt donieść, że celem łatwiejszego nabywania towarów od firm wyłącznie słowiańskich,

otworzyliśmy w Krakowie przy ul. Retoryka l. 1 „Dom handlowy“

w zakres ogólnego kupiectwa wchodzący. Celem tegoż jest pośredniczyć przy zakupie towarów, jakoteż intensywnie objeżdżając prowincje polskie, przedstawiać wytwórczość fabryk słowiańskich. Uprzejmie zatem upraszamy tak WP. wytwórców chcących nam powierzyć zastępstwo swoich wyrobów, jak i takowe zakupujących o łaskawe zgłaszanie się do nas. Zadaniem naszym będzie solidnością i punktualnością pozyskać sobie nie tylko uznanie ale i ogólne zadowolenie.

Z poważaniem

Mag. Farm. M. Doskowski & F. Szczerki Kraków, ul. Retoryka l. 1.

Nowości otrzymane na skład główny poleca

Księgarnia Spółki Wydawniczej Polskiej w Krakowie

(Rachunek w c. k. Urzędzie poczt. kasy oszczędn. L. 69057.—Tel. L. 629.

- Abraham W. Jakób Stępa 3.—
Bakowski K. Opowiesci Imci p. Dymka jaka i pisarza cech. 3.—
Caputa I. Konferencje dla panow. 1.—
Czajkowski M. Wernyhora, Dwa tomy 5.80
Grabowski T. Literatura aryjska 10.—
Gruszecki A. Bojownicy Powieści 3.—
— Na wulkanie. Powieść 4.—
Ignotus. Synteza rewolucji 2.—
Kajsiwicz H. Rozmyślanie o Męce Chrystusa Pana. Wydanie plate 2.—
W oprawie płóciennnej 2.50
Keczowska Z. O samokształceniu 1.—
Lubiński B. Apostoł Warszawy. Żywot Błogosławionego Klemensa Maryi Hofbauera 1.—
Marcyalis M. W. Epigramów ksiąg XII 7.50
Mickiewicz W. Emigracja polska 3.—
Milewski J. i W. Czerkawski Polityka ekonomiczna. 2 tomy 16.—
W oprawie płóciennnej 19.—
Mimar. W nierównej walce. Powieść 3.—
Morstin L. H. Psalm ziemi 2.—
O Różańcu na podstawie listów okólnych Ojca św. Leona XIII 1.—
Popiel P. Po zbrodni w Lwowie 20
Rosseger P. Z górskich wsi 1.—
W oprawie płóciennnej 1.50
Skarga. Kazania sejmowe 1.60
Smolka S. Polityka Lubeckiego przed powstaniem listopadowym. 2 tomy 20.—
Sprawa gubernii chełmskiej. 1.—
Stromata in honorem Cas. Morawski 5.—
Szech A. Wyjaśnienia 1.60
Szlagowski. Rozkład Rzeszy za Władysława IV 5.—

Maurycy Straszewski.

W dążeniu do syntezy.

Pomysły i szkice z lat od 1877 do 1907. Cena koron 7.— Do nabycia za pośrednictw. każdej księgarni. Odwrotnie wysyła Spółka Wydawnicza Polska w Krakowie.

Hygieniczny wózek dla dzieci,

dobrze zaopiniowany na wydziale prof. niw. i dyrektora uniwersyteckiej kliniki dla dzieci przy szpitalu św. Anny p. rady Dworu prof. dra Teodora Eschericha, któryto wózek był wystawiony na wystawie higienicznej Towarzystwa „Saugingsschutz“ pod kierunkiem Dyrektora Prof. Teodora Eschericha — wyrabia się w słynnej znanej fabryce powozów dla dzieci p. t. L. Baumann w Wiedniu VI., Millergasse 6. Na żądanie opis i gustowny katalog higienicznych innych wózków dla dzieci dar moim bezpłatnie.

Doniesienie.

W celu zabezpieczenia dostawy w drodze dzierżawnej: siana, słomy, drzewa opałowego i węgla kamiennych w następujących stacjach w obwodzie 1 korpusu dla c. i k. wojska w tychże zakwaterowanego na czas od 1 października 1908 do 30 września 1909, odbędą się rozprawy następujące:

dla Krakowa i konkurencyjnych obejmujące VIII grup, Zakrzówek, Kobierzyn, Przegorza y, Rakowice, Dąbie, Łobzów. koszary artylerji przy ulicy Rakowickiej i Kraków lewy brzeg Wisły (wyjąwszy obecnie wyszczególnionych) dla siana, słomy na podściół i do łożek, następnie dla Eochni, Wadowic i Niepołomic na drzewo opałowe w dniu 17 sierpnia 1908 w c. i k. magazynie żywności w Krakowie; dla Nowego Sącza na drzewo opałowe, dnia 13 sierpnia 1908 w magazynie żywności w Tarnowie;

dla Ołomuńca na siano, słomę i węgle kamienne, dla Przerowa, Szymbergu na siano, słomę, drzewo opałowe i węgle kamienne dla Hranic na siano i słomę na dzień 19 sierpnia 1908 następnie dla Bielska na siano, słomę i węgle kamienne, dla Kazniowa na siano i słomę, dla Cieszyna i Brzeźca na siano i słomę, drzewo opałowe i węgle kamienne w dniu 21 sierpnia 1908 w magazynie żywności w Ołomuńcu.

Rozprawy odbędą się o godzinie 10 przedpołudniem. Warunki do tychże zawierają ogłoszenia, znajdujące się w celu przeglądnięcia w c. k. starostwach i wojskowych (filach) magazynach żywności w Krakowie Tarnowie, Ołomuńcu i Opawie.

Zeszyte warunków znajdują się w pemienionych wyżej wojskowych magazynach żywności i mogą być z tychże bezpłatnie pobierane.

Kraków 3 sierpnia 1908.

Z c. k. Intendatury I. Korpusu

Mydło liliowe z konikiem.

NAJŁAGODNIEJSZE MYDŁO NA SKORĘ.

Za nadesłaniem 80 hal. w znaczkach poczt. otrzymacie:

Ryzyko przy spekulacjach giełdowych

(Das Risiko bei Börsespekulationen)

Verlag „Fortuna“

Wiedeń I., Wollzeile 22/1

JEDYNA W KRAJU FABRYKA PASÓW maszynowych Ignacego Wurma

w Krakowie ul. Kanonika l. 18.

Zakład artystyczny kamieniarski i budowl Józefa KULESZY naprzeciw cementarza w Krakowie posiada wielki wybór gotowych pomników piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobów w miejscu i na prowincyi. Telefon 597.

RAKI SZLACHETNE świeżo chwywane, pod gwarancją żywe franko do każdej miejscowości za pobraniem. 20--25 raków prima, wybieranych K. 6.50, olbrzymich z tłustemi szczykami 30--35 sztuk K. 5.50, Zwyczajne stolowe 40--50 sztuk K. 4.50. M. J. Ochwarz Buczac. 829

Kapelusze i Cylindry poleca Boleśław Wierzejski KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY LINIA A-B, RÓG ULICY FLORYAŃSKIEJ

Morele

najlepszy gatunek do jedzenia i smażenia, codzie nnie świeżo rwane koszyk poczt. 4½ kg. netto K. 2.90 Jabłka, gruszki i śliwki K. 3 za koszyk poczt. L. Altneu Zaleszczyki 11.

Uroda znaczy więcej niż bogactwo!

Piękną cerę można mieć przy użyciu KREMU VENUS usuwającego Pieg, plamy, opaleniznę i liszaje. Słoiki à K. 1.50 i 2.50 oraz

PUDER VENUS Pudeleczo à 40 hal. dla Pań nieszkodliwy, subtelnie-delikatnie przylegający do twarzy, poleca

Laboratorium St. Górskiego w Warszawie Główny skład w drogueryi Hanka Mag. Farm. Kraków ul. Szewska 5.

CHŁOPIEC

potrzebny do praktyki w handlu Jakóba Polaka i syna w Jaśle. Wiek najwyżej lat 15 i ukończona II gimnazjalna. 837.

Advertisement for 'Dzieki Słuchowcy' (Ear Doctor) by Dr. G. Schmidt, offering treatment for hearing issues.

Advertisement for 'Słownik portugalsko-polski' (Portuguese-Polish Dictionary) edited by F. B. Zdanowski, published by Verlag Fortuna.

Advertisement for 'Wyroby Malinowskiego' (Malinowski's Products) from Warsaw, including skin cream and powder.

Advertisement for 'H. Telesznicka' (H. Telesznicka) in Krakow, offering complete furniture sets.